

Những ngôi sao xa xôi của Lê Minh Khuê - Bồi dưỡng HSG Ngữ Văn 9

1. Truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi được viết năm 1971, khi Lê Minh Khuê mới gia nhập thanh niên xung phong ở mặt trận đường Trường Sơn. Truyện kể về cuộc sống, công việc của tổ trinh sát mặt đường tại một trọng điểm trên tuyến đường ra mặt trận. Tổ có ba người: Phương Định, Nho và Thao, do chị Thao lớn tuổi hơn làm tổ trưởng. Họ ở trong một cái hang, ngay dưới chân cao điểm và cách xa đơn vị. Truyện miêu tả hành động và tâm trạng của các nhân vật, chủ yếu là của Phương Định trong một lần phá bom, Nho bị thương và được sự chăm sóc của hai người đồng đội. Tác giả không xây dựng cốt truyện chặt chẽ với tình huống tập trung như phần lớn các truyện ngắn thông thường khác mà kết hợp miêu tả những bức tranh về sinh hoạt, chiến đấu trong cuộc sống thường ngày của những cô gái thanh niên xung phong với dòng tâm trạng hồi tưởng của nhân vật chính – Phương Định – về thành phố quê hương, về tuổi học trò.

Truyện xây dựng thành công hình ảnh những nữ thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn với tâm hồn trong sáng, tinh thần dũng cảm, lạc quan trong hoàn cảnh sống, chiến đấu đầy gian khổ, hi sinh. Đó là hình ảnh đẹp, tiêu biểu của thế hệ trẻ Việt Nam trong thời kì kháng chiến chống Mỹ.

2. Truyện được trần thuật theo ngôi thứ nhất, từ lời của nhân vật xưng “tôi” – cũng là nhân vật chính Phương Định. Việc lựa chọn ngôi kể như vậy phù hợp với nội dung của truyện, đem lại hiệu quả tích cực: tạo nên sự gần gũi, xóa bỏ khoảng cách giữa nhân vật với người đọc, đồng thời tạo nên tính cụ thể, chân thật, sinh động cho câu chuyện.

Giọng điệu trần thuật biến đổi linh hoạt theo tâm trạng của nhân vật kể chuyện và phù hợp với các biến cố, sự việc được kể. Nhưng bao trùm và tạo nên giọng chủ âm của truyện là giọng kể tự nhiên, gần với khẩu ngữ, có khi tinh nghịch, phù hợp với nhân vật kể chuyện là một cô gái học sinh thành phố đi vào chiến trường.

Nghệ thuật miêu tả tâm lí qua dòng độc thoại nội tâm của nhân vật. Tâm lí nhân vật Phương Định trong một lần phá bom đã được miêu tả rất cụ thể, tinh tế đến từng cảm giác, ý nghĩ dù chỉ thoáng qua trong giây lát

Xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-9>